

Mødet den 30. Septbr. 1915.

Fraværende: Møller.

1. (J. Nr. 281—1915). Cirkulære af 28. Sept. 1915 fra Elektricitetskommissionen vedrørende **Tilsynet med det kommunale Elektricitetsværk** med tilhørende Ledningsnet og Installationer.

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 282—1915). Cirkulære af 24. Sept. 1915 fra **Købstadforeningen** om Afholdelse af det aarlige Repræsentantmøde i Løbet af November Maa-ned d. A.

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 23¹¹—1915). Driftsberetning for **Aarhus Vandværk** for 1914—15.

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 23¹⁰—1915). Beretning om **Aarhus Brandvæsen** for 1914—15.

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 188—1915). Indstilling fra Sygehusudvalget om i Henhold til Byraadets tidligere Vedtagelse at foretage følgende **Tilføjelser i Overenskomsten angaaende Radiumstationens Drift:**

Efter § 6 a tilføjes:

»For fattig- og alderdomsunderstøttede betales der efter laveste Takst for bemidlede — 2 Kr. for hver Gang.«

Efter § 6 b (Slutningen, tilføjes:

»For fattig- og alderdomsunderstøttede betales der efter den almindelige Sygehustakst, der anvendes for disse, nemlig 3 Kr. pr. Dag.«

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 245—1515). Indstilling fra Forskønnelsesudvalget om Bemyndigelse for Udvalget til ved bygningskyndig Assistance at lade udarbejde Forslag til **Forbedring af Forholdene i Vennelyst.**

Kjeld Sørensen meddelte, at Udvalget havde modtaget 2 Andragender vedrørende Forholdene i Vennelyst, et fra Restauratør Olsen og et fra Foreningen af Grundejere og næringsdrivende i nordre Bydel. I begge Andragender blev der anket stærkt over den nuværende Tilstand, men medens Restauratør Olsen kun anmodede om at faa Pavillonens Terrasse overbygget med Glas tag samt en letbygget Koncert- og Teatersal opført i Stedet for den gamle Teatersal, ønskede Grundejerforeningen en hel Række Foranstaltninger, nemlig den gamle Teatersal fjernet og erstattet med en Pavillon tilbygget Sal, Terrassen overdækket med Glas og ført rundt om Bygningen ud mod Guldbergsgade, hvor der saa skulde anbringes en bred Trappe fra Gaden til Pavillon, Nødtørftshusene fjernet og erstattet med W. C. paa et mere passende Sted, Bolig for Værten, Adgangene til Anlægget gjort større og smukkere, en Del gamle Træer ryddet og Anlæggets nederste Spids bortskaaret, saaledes at Hovedindgangen kunde gøres større og Pladsen foran forsynes med Springvand. Endelig ønskede Foreningen, at der i Stedet for at bygge til den gamle Pavillon blev opført en stor ny Pavillon ved Anlæggets afskaarne Sydspids. Udvalget maatte indrømme, at Forholdene i Vennelyst langt fra var ideelle, og det anmodede derfor

om Bemyndigelse til at lade udarbejde Tegninger og Planer til Forbedringer i de Retninger, som var antydet i de to Andragender. Navnlig fandt Udvalget det rimeligt, at der blev indrettet en større overbygget Tilskuerplads og en Bolig til Værten, samt at Toiletforholdene blev forbedret. Indstillingen skete under Forudsætning af, at Værten, saaledes som han anførte i sit Andragende, vilde forrente og afdrage Byggesummen ved en forhøjet Lejeafgift.

M i k a e l J o h a n s e n var enig med Udvalget i, at Forholdene i Vennelyst var uheldige, ja saa uheldige, at Byen næsten ikke kunde være dem bekendt. Den største Fejl var blevet begaaet, da man opførte den særdeles uheldige Pavillon. Den Gang man vedtog denne, var der en Del Stemning for at skære Anlæggets Sydspids bort og opføre en Koncertsal der. Publikum vilde nu engang ikke gaa op ad Guldbergsgade eller Nørrebrogade for at komme i Vennelyst, saa en Pavillon med Koncertsal ved Nørregade vilde sikkert kunne forrente sig. Iøvrigt manglede Byen ogsaa et egentlig Koncertlokale. Man havde i de senere Aar opnaaet at faa udmærkede Forhold med Hensyn til Skovpavilloner, men naar Aftenerne blev længere, havde man ikke noget egentlig Lyststed at gaa hen. Der havde flere Gange været Tanke fremme om at omdanne Vennelyst til en Art »Tivoli« i mindre Maalestok, og en saadan Foranstaltning vilde utvivlsomt ogsaa blive et udmærket Foretagende. For Tiden havde man imidlertid ikke Tid til at indrette noget saa stort, men da det maatte indrømmes, at den gamle Teatersal ikke kunde benyttes, vilde Taleren gerne være med til at bevilge det fornødne Beløb til Udarbejdelse af Tegninger og Overslag til Forbe-

dring af Forholdene. Dog vilde Taleren henstille til Udvalget, at det fik saadanne Planer frem, at man ikke straks skulde til at lave det hele om igen.

Simon sen fandt Forholdene i Vennelyst saa daarlige, at Udvalget burde have den ønskede Bemyndigelse til at undersøge, hvorledes der kunde skaffes en bedre Ordning. Under alle Omstændigheder maatte Nødtørftsanstalterne forbedres inden næste Aars Sæson, da de var i en ganske utilladelig Tilstand, og saa var det vel rigtigst at tage hele Spørgsmaalet op til samlet Overvejelse.

Mikael Johansen bemærkede, at man ogsaa af Hensyn til Sygehusene helst burde flytte Pavillon en ned til Nørregade.

Mikkelsen fandt Værtens Fordringer ret beskedne og troede, at det vilde blive meget dyrt at imødekomme Grundejerforeningens Ønske om at opføre en Koncertsal med Facade ud mod Pladsen ved Nørregade. Forslaget om Verandaen med Trappe mod Guldbergsgade var ikke tiltalende, da Publikum gik i Vennelyst for at færdes i den smukke Park og helst vilde være afsondret fra Gaden. Derimod kunde det være rigtigt nok, at der blev fældet en Del af de gamle Træer, og at der blev foretaget forskellige Forbedringer. Den nuværende Pavillon indeholdt alt, hvad der behøvedes for Serveringen, men der manglede Husrum for Publikum. Denne Mangel kunde imidlertid afhjælpes ved at bygge en Teater- og Koncertsal i Forbindelse med Pavillon en. Naturligvis kunde der ogsaa skaffes Husly ved at overdække Verandaen med Glas, men det vilde vist blive meget tvivlsomt, om et saadant Glastag kunde holde om Vinteren, naar Sneen lagde sig paa det, og om Sommeren vilde Verandaen blive et rent Drivhus. I Etagen under den ny Teatersal kunde der udmær-

ket indrettes en tidssvarende Nødtørftsanstalt. Den nederste Indgang til Anlægget kunde nok gaa an som den var, men der burde indrettes to ordentlige Indkørsler fra Guldbergsgade til den ny Teatersal. Taleren troede, man vilde faa gode Forhold i Vennelyst ved at gaa i den af ham antydede Retning, og han kunde ikke tænke sig, at man vilde ofre hundred Tusinder for at faa en stor Koncertsal ved Anlæggets Sydspids.

J a k o b J e n s e n havde, da Sagen sidst blev drøftet i Byraadet, anset det for bedst at bygge smaa Tepavilloner paa forskellige Steder i Haven. Nu var Forholdene imidlertid ganske anderledes, idet Anlægget sikkert aldrig kom i Kurs mere, da Folk hellere vilde i Skovene. Det var derfor meget klogt af Værten at sige, at han vilde forrente Byggesummen, hvis Foranstaltningen ikke blev for dyr. At indrette et »Tivoli« vilde være meget uheldigt af Hensyn til Sygehusene og Fødselsstiftelsen. Iøvrigt var der ikke længere Vej til Skovene, end at man let kunde komme derud, og derfor burde man ikke ofre for meget paa Vennelyst, men var der Stemning for at gøre noget, vilde Taleren henstille, at Sagen blev udbudt til Konkurrence. Den nuværende Pavillon havde Taleren aldrig syntes om; den var ganske forfejlet i Konstruktionen, navnlig Tagkonstruktionen.

K j e l d S ø r e n s e n skulde indrømme, at Folk helst gik i Skovene, men troede dog, at der ogsaa kunde drages en Del op i Vennelyst. Naar der ikke blev ofret alt for meget, vilde Værten derfor nok kunne forrente den Sum, der skulde anvendes for at faa bedre Forhold deroppe. Pavillonen var ganske vist ikke saa god, som den burde være, men Udvalget havde dog i de senere Aar faaet den indrettet saa godt det var muligt.

At flytte Pavillonen ned til Nørregade, vilde sikkert være uheldigt, ligesom det ogsaa vilde være uheldigt af Hensyn til Hospitalet og Fødselsstiftelsen at indrette Vennelyst til »Tivoli«. Iøvrigt var der kun een Gang i Talerens Tid blevet klaget fra Hospitalet over Støj fra Vennelyst. I Udvalget var der næppe Stemning for at lave Glasveranda og Trappe ud mod Guldbergsgade.

M o u s t e n troede ikke, man skulde ofre for meget paa Vennelyst, som jo havde vist, at det aldrig kunde betale sig. Vennelyst burde være et aabent Anlæg med saa lidt »Fest« som mulig. Ganske vist havde Hospitalet ikke ret ofte klaget over Støj fra Vennelyst, men det var dog saaledes, at Patienterne om Sommeren maatte ligge for lukkede Vinduer af Hensyn til Vennelyst. At flytte Koncertlokalet nyttede ikke, da det ikke var Musikken, men Karussellerne der generede. Skulde der imidlertid gøres noget ved Vennelyst, vilde det være rigtig at udbyde Konkurrence.

P. P e t e r s e n , vilde godt være med til at bevilge et Beløb til Udvalget til at lade Planer og Overslag udarbejde for, da det var Kludder, saaledes som Forholdene nu var i Vennelyst. Selv i Smaabyer blev der ofret ganske anderledes paa den Slags Anlæg. Dog kunde Taleren ikke tænke sig, at man vilde sætte noget større Arbejde i Gang i Vennelyst i en saa kritisk Periode som den nuværende.

M i k k e l s e n bemærkede, at der syntes at være Enighed om at ordne Forholdene saa billigt som muligt. Det var ikke Hensigten at bygge en Villa til Værten, men kun at skaffe ham et Par gode Værelser, hvilket han vilde være meget tilfreds med. Efter det, Udvalget tænkte sig, vilde Konkurrence næppe være nødvendig.

Magnus Nielsen udtalte, at man i de senere Aar havde ofret saa store Summer paa Forlystelsesanstalter, at Kravet i den Retning maatte være opfyldt. Mange skatteydende Borgere vilde derfor sikkert i høj Grad kritisere det, hvis Byraadet igen byggede en Pavillon i Vennelyst, som burde være en aaben Park med den nuværende Restauration. Det viste sig alle Steder, at hvor en By var omgivet af Skov, kunde Anlæg som Vennelyst ikke samle Folk til Koncerter og lignende. Skulde der foretages noget ved Vennelyst, burde det kun være en lille Udvidelse af Salen mod Vest og Indretning af et Par Værelser til Værten. Mange Opgaver laa langt nærmere end at ofre hundred Tusinder paa en ny Pavillon i Vennelyst. Naar man holdt sig paa et sundt og rimeligt Niveau, saaledes at Værten kunde forrente Byggesummen, havde Taleren intet imod, at Udvalget fik Bemyndigelse til at lade Planer og Tegninger udarbejde. Verandaen behøvede man ikke at dække med Glas-tag, et Solsejl om Sommeren vilde gøre lige saa god Tjeneste. Nødtørftsanstalterne var i en saa uhyggelig Tilstand, at det var højst mærkeligt, at Sundhedsautoriteterne ikke havde ladet høre fra sig. Brolægningsudvalget havde gjort opmærksom paa, hvor slette Forholdene var, men uden Virkning. Forskønnelsesudvalget burde optage en Sum paa næste Aars Budget til Indretning af en ordentlig Nødtørftsanstalt, som kunde være færdig til næste Sommer. Taleren havde intet imod, at Sagen blev udbudt til Konkurrence, men kun mellem indenbys Arkitekter.

Christensen skulde indrømme, at Forholdene i Vennelyst ikke var gode, men mente, at de værste Mangler vilde være afhjulpet, naar der blev bygget en let Koncertsal og en Lejlighed til

Værten. At lave noget saadant, som Grundejerforeningen foreslog, var Byen næppe stor nok til. Skulde Værten give større Leje, vilde han sandsynligvis forlange større Entrè, uagtet der nu maatte betales Entrè baade for at komme ind i Anlægget og for at komme til at sidde ned derinde. Arbejderstanden vilde sikkert hellere gaa i Skoven, hvor der var god Koncert, end ofre ret store Beløb for at se Revuen i Vennelyst. Naar man ikke vilde gaa ind paa Grundejerforeningens Tanke, var det ingen Nytte til at udskrive Konkurrence, men vilde man lidt i den Retning, kunde man henvende sig til et Par Arkitekter. Taleren henstillede til Udvalget at lade anbringe Borde og Bænke et eller andet Sted i Anlægget, saaledes at Folk, der ved Fester medbragte Madkurve, havde et Sted, hvor de kunde spise.

Mikael Johansen vilde være med til at udbyde Sagen til Konkurrence. Man kunde jo forlange, at Løsningen skulde kunne udføres efterhaanden som Byen fik Raad dertil. Der var Lejligheder nok i Guldbergsgade, saa det mest paa-trængende var ikke at indrette en Bolig for Værten.

Mariane Thomsen fandt det mest tiltalende, at der blev saa lidt Gøgl som muligt i Vennelyst; saa generede man heller ikke de syge. Jo mere parkagtig Anlægget blev holdt, jo smukkere var det. Det havde ogsaa fra først af været Hensigten, at Vennelyst skulde være en Park og intet andet. I det vestlige Hjørne burde der skaffes lidt bedre Forhold for Børnene; derved blev man ogsaa mere fri for dem andre Steder i Haven.

Samuelson troede ikke, man skulde foranstalte nogen Konkurrence, da Resultatet sikkert

blev, at der ikke skulde gøres for meget. Man kunde ikke lave Haven om til et »Tivoli« af Hensyn til Sygehusene. Sundhedskommissionen havde for et Par Aar siden rettet Henvendelse angaaende Nødtørftsanstalten i Vennelyst og skulde gerne komme med et Paabud, men iøvrigt kunde Kommissionen ikke blive ved med at sige til Byraadet, at det maatte følge med med Hensyn til Installation af W. C. lige med Borgerne.

Kjeld Sørensen mente efter de faldne Udtalelser at dømme, at Udvalget havde truffet det rette med Hensyn til, hvad der skulde laves. Det var nødvendigt, at Værten boede i Anlægget, ellers blev der ikke passet paa, saaledes som der skulde. Hverken Sundhedskommissionen eller Bro-lægningsudvalget havde henvendt sig til Udvalget angaaende Nødtørftsanstalten. Skulde denne blive som den burde, maatte der indrettes en offentlig Anstalt med Opsyn. Dersom Folk vilde komme i Vennelyst, skulde der nok blive stillet Borde og Bænke op.

Jakob Jensen bemærkede, at dersom man lavede Vennelyst til en aaben Park i Lighed med den botaniske Have, vilde der komme mange flere Folk. Selv om der var gratis Adgang til Haven, havde de fleste dog ikke Raad til at komme der. Dersom nogen ønskede at pudse Sundhedskommissionen paa Byraadet, vilde Taleren henstille til dem hellere at lade Kommissionen se efter Nødtørftsanstalterne paa Gaderne. Toiletanstalten i Vennelyst kunde billigt indrettes under den aabne Veranda.

Magnus Nielsen vilde overfor Hr. Jakob Jensen hævde, at de offentlige Nødtørftsanstalter var i god Orden. Hr. Kjeld Sørensen havde Ret i, at Bro-lægningsudvalget ikke havde henvendt sig

til Forskønnelsesudvalget angaaende Nødtørftsanstalterne i Vennelyst, men Taleren havde personlig forklaret Hr. Kjeld Sørensen, hvor utilladelige Forholdene var.

Indstillingen vedtoges.

7. (J. Nr. 267—1916). Andragende fra Hjælpekassens Bestyrelse om yderligere **Bevillinger til Understøttelser i Henhold til Lovene af 7. August og 2. Oktober 1914.**

Fra Budgetudvalget forelaa Indstilling om, at der til Understøttelser i Medfør af Lov af 7. Aug. 1914 bevilges yderligere 50000 Kr. og til Understøttelser efter Lov af 2. Oktbr. 1914 bevilges yderligere 15000 Kr.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 270—1915). Indstilling fra Slagtehusudvalget om **Opførelse af 2 Stalde paa Kvægtorvet.** — 2. Behandling.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget indstillede at afholde Byggesummen, ca. 12400 Kr., af Laanet af 1909.

Jakob Jensen syntes ikke om den Finanspolitik, der laa til Grund for Budgetudvalgets Indstilling. Staldene vilde næppe holde mere end højst 15—20 Aar, saa Pengene burde findes paa anden Maade, enten tages paa indeværende Aars Budget eller fordeles paa 2 Aars Budgetter.

Simonsen havde ikke været tilstede i Budgetudvalget ved Sagens Behandling, men kunde paa Slagtehusudvalgets Vegne udtale sin Tilfredshed med Budgetudvalgets Indstilling, der ganske faldt sammen med Slagtehusudvalgets Tanke. Udgiften til de hidtil byggede Stalde var ligeledes taget af Laan, saa det var kun gammel Praksis, der blev fulgt. Naar der blev svaret 10 % af Opførelsessummen i aarlig Leje, vilde hele Be-

løbet være forrentet og amortiseret i mindre end 15 Aar, og Staldene vilde utvivlsomt staa meget længere. Der var saaledes intet uforsvarligt i at afholde Udgiften af Laan.

J a k o b J e n s e n var overbevist om, at disse Bræddehuse vilde gaa meget hurtigt til, navnlig fordi de skulde benyttes til Stalde. Endelig var det meget tvivlsomt, om Udviklingen vilde tillade, at Staldene fik Lov at blive der i 15 Aar, selv om de kunde holde saalænge. Taleren mente vedblivende, at Udgiften burde afholdes af det aarlige Budget.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 3—1915). Indstillinger om **Efterbevilling af Overskridelser** i Brandvæsenets Regnskab for 1914—15 og Regnskabet for Konto I 6 b og XX 4 b 1 og 2 (Bygninger og Inventar) for 1914—15.

Efterbevilling meddeltes.

